

5

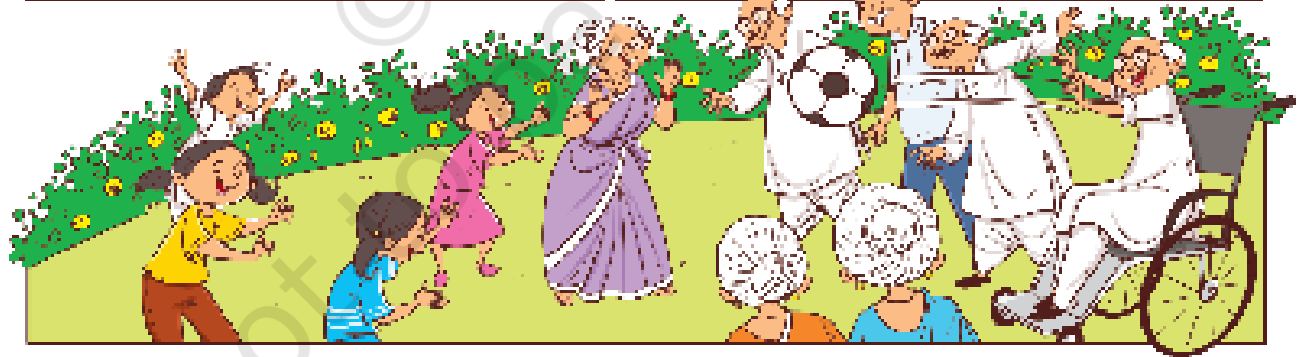
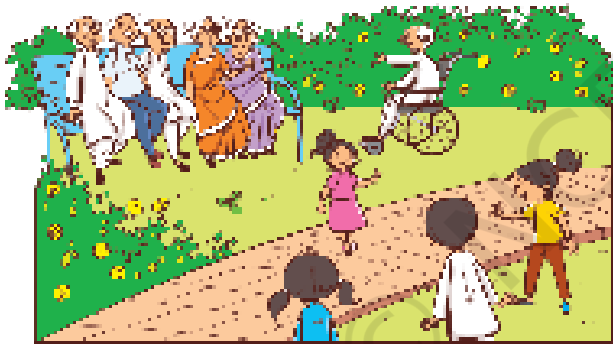
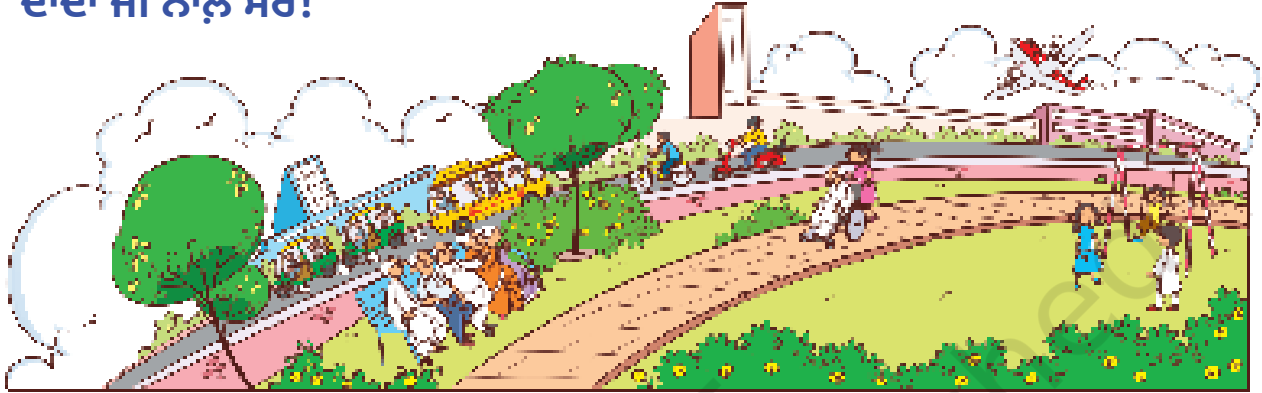
ਕਿੰਨੇ ਸਾਰੇ?

QRickit

0124CH05

ਦਾਦਾ ਜੀ ਨਾਲ਼ ਸੈਰ!

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤਸਵੀਰ ਦੇਖਣ ਦਿਓ ਅਤੇ ਸਾਂਝਾ ਕਰੋ ਕਿ ਉਹ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਪਹਿਲੀ ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਬੱਚੇ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਨਾਲ਼ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦਿਓ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

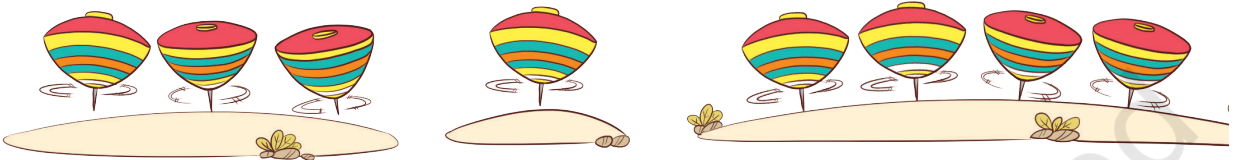

ਦੱਸੋ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਹਨ ? ਖਾਲੀ ਥਾਂਵਾਂ ਭਰੋ।

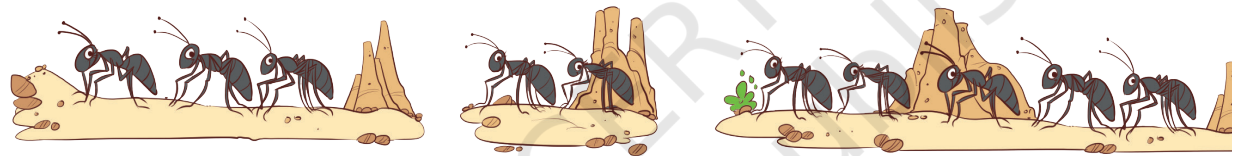
4 ਬੱਚੇ ਅਤੇ 2 ਬੱਚੇ ਮਿਲ ਕੇ _____ ਬੱਚੇ ਬਣਦੇ ਹਨ।

$$4 + 2 = \boxed{}$$

3 ਲਾਟੂ ਅਤੇ 1 ਲਾਟੂ ਮਿਲ ਕੇ _____ ਲਾਟੂ ਬਣਦੇ ਹਨ।

$$3 + 1 = \boxed{}$$

3 ਕੀੜੀਆਂ ਅਤੇ 2 ਕੀੜੀਆਂ ਮਿਲ ਕੇ _____ ਕੀੜੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

$$3 + 2 = \boxed{}$$

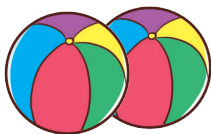
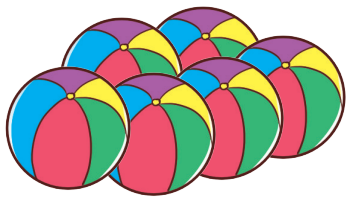
4 ਪੈਨਸਿਲਾਂ ਅਤੇ 3 ਪੈਨਸਿਲਾਂ ਮਿਲ ਕੇ _____ ਪੈਨਸਿਲਾਂ ਮਿਲ ਕੇ.

$$4 + 3 = \boxed{}$$

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਠੋਸ ਵਸਤੂਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦਿਓ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਸਮੂਹਾਂ (ਇਕਤਰੀਕਰਨ) ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੂਹ (ਵਧਾਉਣ) ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਸਤੂਆਂ ਜੋੜ ਕੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਪਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ। ਦੋਵਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜੋੜ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

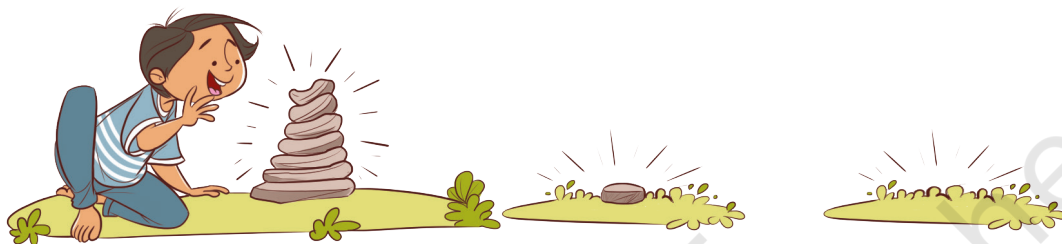
ਜੋੜੇ ਅਤੇ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉ।

_____

6 ਗੋਦਾਂ ਅਤੇ **2** ਗੋਦਾਂ ਮਿਲ ਕੇ ਕੁੱਲ _____ ਗੋਦਾਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ

$$6 + 2 = \boxed{}$$

$$7 + 1 = \boxed{}$$

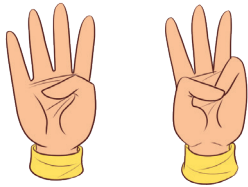
ਆਓ ਗਣਿਤੀ ਕਰੀਏ

- ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਤੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਭੈਣ-ਭਰਾ ਹਨ?
- ਤੁਹਾਡੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਸਤ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਜੀਅ ਹਨ?
- ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥਾਂ ਅਤੇ ਪੈਰਾਂ, ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਹਨ?
- ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ 'ਤੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਗਿਣ ਸਕਦੇ ਹੋ?

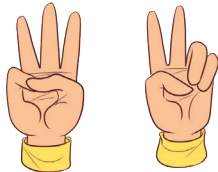
ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਸਬੰਧੀ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, 4 ਬੱਚੇ ਅਤੇ 2 ਬੱਚੇ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 6 ਬੱਚੇ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਠੋਸ ਵਸਤੂਆਂ ਨਾਲ ਤੇ ਬੋਲਚਾਲ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ 'ਜੋੜਨਾ', 'ਕੁੱਲ' ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਕਾਂ ਨਾਲ ਕਾਰਜ ਕਰੋ। ਸ਼ਬਦ 'ਜੋੜਨਾ' ਨੂੰ (+) ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਨੂੰ (=) ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨਾਲ ਜੋੜੋ।

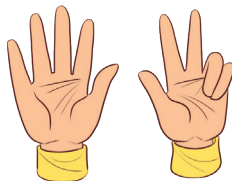
ਉਂਗਲਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਗਿਣੋ ਅਤੇ ਲਿਖੋ।

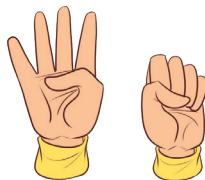
$$4 + 3 =$$

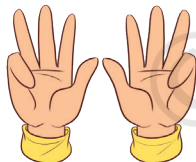
$$3 + 2 =$$

$$5 + 3 =$$

$$4 + 0 =$$

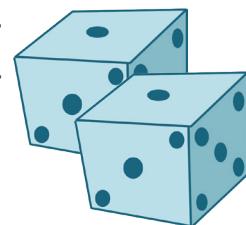

$$4 + 4 =$$

ਆਓ ਖੇਡੀਏ- ਪਾਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕਰਨਾ !

ਆਪਣੀ-ਆਪਣੀ ਵਾਰੀ ਲਓ। ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਨਾਲ ਦੋ ਪਾਸਿਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡ ਖੇਡੋ। ਦੋਨੋਂ ਪਾਸਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਸੁੱਟੋ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਆਏ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਕੁੱਲ ਜੋੜਫਲ ਦੱਸੋ। ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਇਕੱਠੇ ਸੁੱਟਣ ਲਈ ਕਹੋ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਆਏ ਦੋਨੋਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜੋ। ਪਤਾ ਲਗਾਓ ਕਿ ਕਿਸ ਦਾ ਜੋੜਫਲ ਜਿਆਦਾ ਹੈ ?

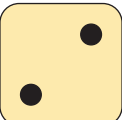

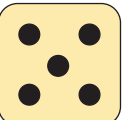

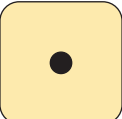

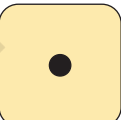
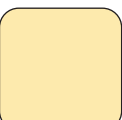
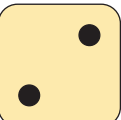

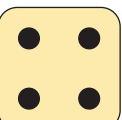
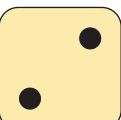
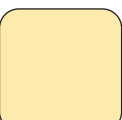
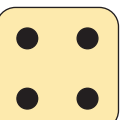

ਆਓ ਕਰੀਏ

ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਤੇ ਨਿਤਿਆ ਨੇ ਵੀ ਇਹੀ ਖੇਡ ਖੇਡੀ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਡਾਈਸ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿੰਦੀਆਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ। ਸਕੋਰ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਸਹੀ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਗਾ ਕੇ ਪਤਾ ਕਰੋ ਕਿ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਕਿਸ਼ੋਰ ਜਿੱਤਿਆ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਵਾਰ ਨਿਤਿਆ ਜਿੱਤੀ।

	ਕਿਸ਼ੋਰ	ਨਿਤਿਆ
A.	✓	
B.		
C.		
D.		
E.		

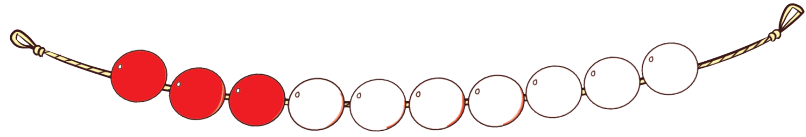
	ਕਿਸ਼ੋਰ	ਨਿਤਿਆ
A.	 ਅਤੇ = 	 ਅਤੇ =
B.	 ਅਤੇ = 	 ਅਤੇ =
C.	 ਅਤੇ = 	 ਅਤੇ =
D.	 ਅਤੇ = 	 ਅਤੇ =
E.	 ਅਤੇ = 	 ਅਤੇ =

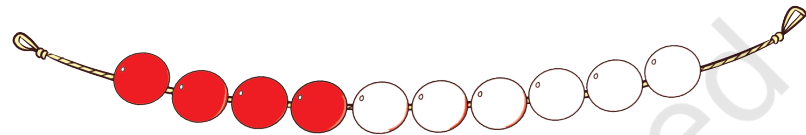
ਮਣਕੇ ਅਤੇ ਲੜੀਆਂ

ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਏ ਅੰਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਲੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਰੋਏ ਮਣਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੰਗ ਭਰੋ ਅਤੇ ਰੰਗਦਾਰ ਮਣਕਿਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਪਤਾ ਕਰੋ।

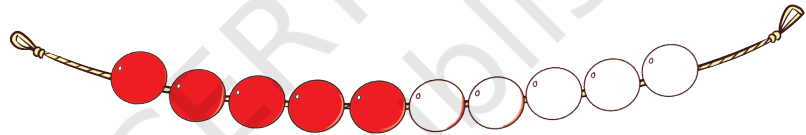
A. $3 + 4 =$

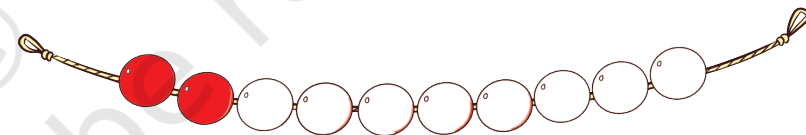
B. $4 + 2 =$

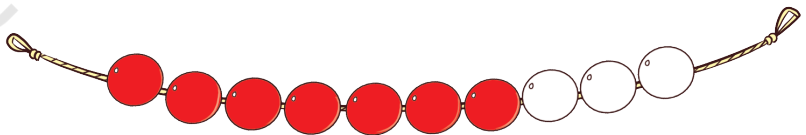
C. $5 + 4 =$

D. $2 + 7 =$

E. $7 + 3 =$

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਣਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੜੀਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ। ਜੋੜਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਰਣਨੀਤੀਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

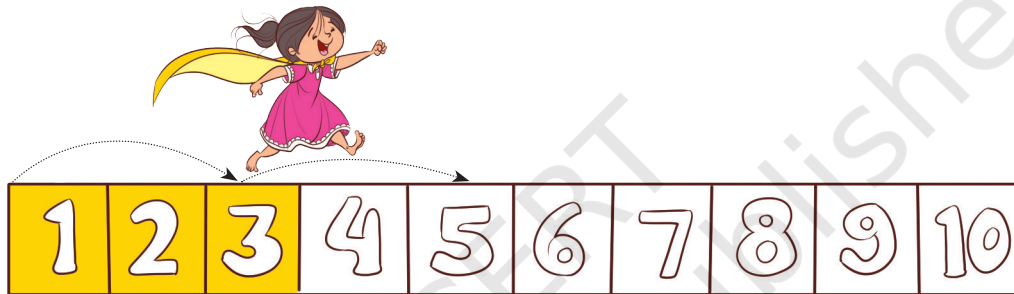

ਕੁੱਦੋ ਅਤੇ ਜੋੜ ਪਤਾ ਕਰੋ

$4 + 2 =$

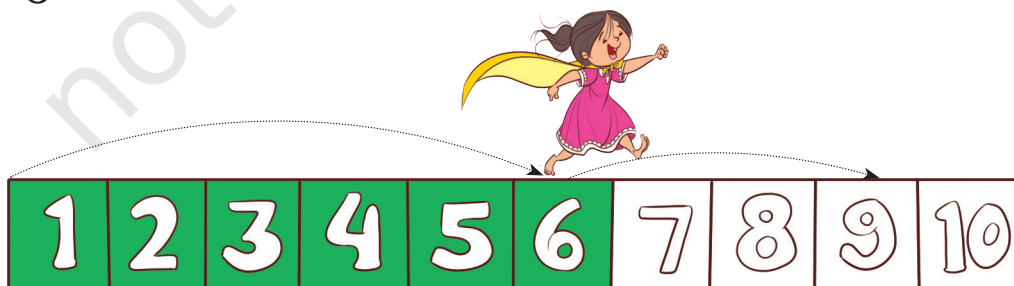
$3 + 2 =$

$5 + 3 =$

$6 + 3 =$

ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੋੜੋ

ਅਬਦੁਲ ਅਤੇ ਰਿਹਾਨਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਨੰਬਰ ਜੋੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੋੜਫਲ ਪਤਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੋ।

$$\begin{array}{r} 2 \\ + 3 \\ \hline \end{array}$$

$2 + 3 =$

$$\begin{array}{r} 5 \\ + 1 \\ \hline \end{array}$$

$5 + 1 =$

$$\begin{array}{r} 3 \\ + 3 \\ \hline \end{array}$$

$3 + 3 =$

$$\begin{array}{r} 9 \\ + 1 \\ \hline \end{array}$$

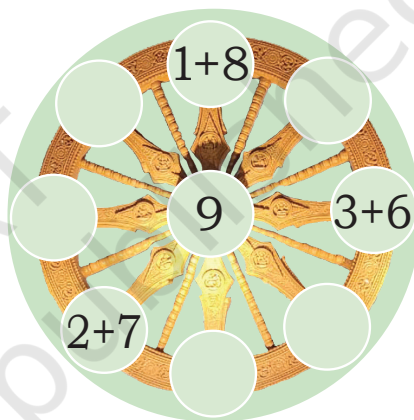
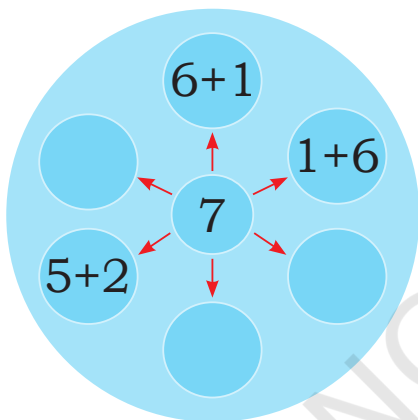
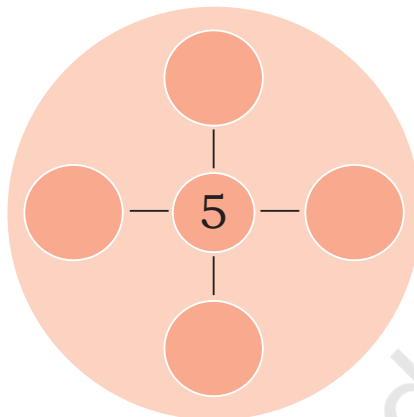
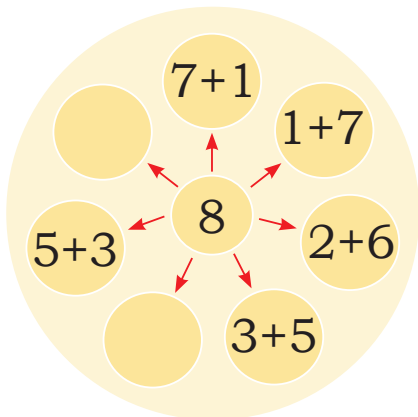
$9 + 1 =$

ਆਓ ਕਰੀਏ

A. ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਜੋੜੇ ਭਰੋ

ਕੋਨਾਰਕ ਦਾ ਸੂਰਜ ਰਥ-ਚੱਕਰ

B. ਹੇਠ ਦਰਸਾਇਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜੋ ਅਤੇ ਮਿਲਾਣ ਕਰੋ-

1 + 4	5	4 + 2
6 + 3	6	3 + 4
5 + 2	7	3 + 2
0 + 6	9	5 + 4

ਪਰਯੋਜਨਾ ਕਾਰਜ

0 ਤੋਂ 9 ਤੱਕ ਦੇ ਦਸ ਸੰਖਿਆ ਕਾਰਡ ਲਓ।

ਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਰੋ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜੋੜ 9 ਹੋਵੇ।

ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਈ ਤਰੀਕੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ?

$$\boxed{} + \boxed{} = 9$$

$$\boxed{} + \boxed{} + \boxed{} = 9$$

$$\boxed{} + \boxed{} = 9$$

ਜੋੜਨ ਦੀ ਕਹਾਣੀ

- A. ਰਾਘਵ ਕੋਲ 4 ਸ਼ੰਖ-ਸੀਪੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਿਤਾ ਕੋਲ 5 ਸ਼ੰਖ-ਸੀਪੀਆਂ ਹਨ। ਦੋਨਾਂ ਕੋਲ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਸ਼ੰਖ-ਸੀਪੀਆਂ ਹਨ ?
- B. ਰਣਜੀਤ ਦੇ ਕੋਲ 3 ਬੰਟੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਦੇ ਕੋਲ 6 ਬੰਟੇ ਹਨ। ਦੋਨਾਂ ਕੋਲ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਬੰਟੇ ਹਨ ?
- C. ਇੱਕ ਥੈਲੇ ਵਿੱਚ 3 ਨਾਰੀਅਲ ਦੂਜੇ ਥੈਲੇ ਵਿੱਚ 4 ਨਾਰੀਅਲ ਹਨ। ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਨਾਰੀਅਲ ਹਨ ?

ਆਓ ਦੇਖੀਏ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬਸਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੈ ?

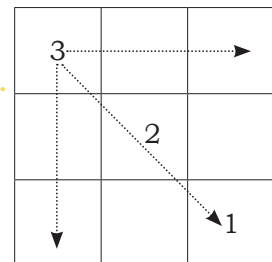
ਇਸ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਨਾਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੋ।

- A. ਮੇਰੇ ਬਸਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ____ ਕਿਤਾਬਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਦੇ ਬਸਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ____ ਕਿਤਾਬਾਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਦੋਨਾਂ ਕੋਲ ਕੁੱਲ _____ ਕਿਤਾਬਾਂ ਹਨ।
- B. ਮੇਰੇ ਕੋਲ ____ ਪੈਨਸਿਲਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਕੋਲ ____ ਪੈਨਸਿਲਾਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਦੋਨਾਂ ਕੋਲ ਕੁੱਲ _____ ਪੈਨਸਿਲਾਂ ਹਨ।
- C. ਮੇਰੇ ਕੋਲ ____ ਕਾਪੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਕੋਲ ____ ਕਾਪੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਦੋਨਾਂ ਕੋਲ ਕੁੱਲ _____ ਕਾਪੀਆਂ ਹਨ।

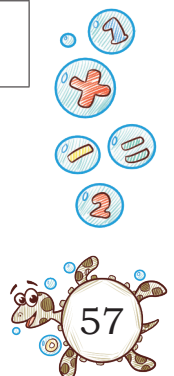

ਸੋਚੋ ਅਤੇ ਕਰੋ

ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਾਰਨੀ ਵਿੱਚ 1, 2 ਅਤੇ 3 ਨੂੰ ਬਿੰਦੂਦਾਰ ਲਕੀਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਖਾਏ ਗਏ, ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਿਖੋ ਕਿ ਹਰ ਵਾਰ ਜੋੜਫਲ 6 ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ।

ਇਹ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜੋੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਸੂਰਜ ਮੰਦਰ, ਕੋਨਾਰਕ, ਓੜੀਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ, ਕੋਨਾਰਕ ਸੂਰਜ ਰਥ ਵਿੱਚ ਪਹੀਏ ਦੀ ਤਸਵੀਰ (ਪੰਨਾ 56 'ਤੇ) ਵੇਖੋ।

ਪੰਜ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ

ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਬੱਚੇ ਪੰਜ,
ਘਰ ਜਾਣ ਨੂੰ ਹੋਏ ਤਿਆਰ ।
ਇੱਕ ਉੱਤਰਿਆ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ,
ਹੁਣ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਏ ਬੱਚੇ ਚਾਰ !

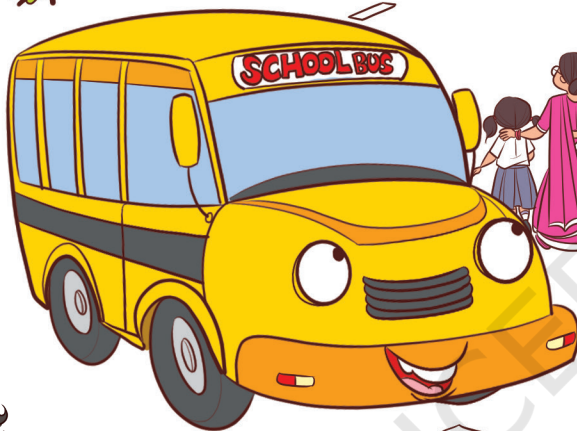
ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਬੱਚੇ ਚਾਰ,
ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਕਰਦੇ ਪਿਆਰ ।
ਬੱਚਾ ਇੱਕ ਨਿਕਲਿਆ ਬੱਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ,
ਵੱਜੀ ਜ਼ੋਰ-ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ਼ ਬੀਨ,
ਹੁਣ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਏ ਬੱਚੇ ਤਿੰਨ ।

ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਬੱਚੇ ਤਿੰਨ
ਉੱਡਦੇ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਰਹੇ ਸੀ ਗਿਣ ।
ਫਿਰ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਉੱਤਰਿਆ ਘਰ ਦੇ ਕੋਲ਼
ਗੋਦ ਲੈ ਦਾਦੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਮੋਹ,
ਹੁਣ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਏ ਬੱਚੇ ਦੋ ।

ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਬੱਚੇ ਦੇ
ਘਰ ਪਹੁੰਚਣ ਨੂੰ ਸੀ ਕਾਹਲੇ ਓਹ ।
ਇੱਕ ਦੇ ਘਰ ਕੋਲ਼ ਰੋਕੀ ਬੱਸ,
ਮਾਂ ਨੇ ਗੋਦੀ ਝੱਟ ਲਿਆ ਚੱਕ
ਹੁਣ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਿਆ ਬੱਚਾ ਇੱਕ।

ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਬੱਚਾ ਇੱਕ,
ਉੱਤਰਿਆ ਓਹ ਵੀ ਘਰ ਦੇ ਕੋਲ਼,
ਹੋਇਆ ਖੁਸ਼ ਸੁਣ ਡੈਡੀ ਦੇ ਬੋਲ ।
ਓਹ ਹੈ ਆਪਣੇ ਡੈਡੀ ਦਾ ਹੀਰੋ,
ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਏ ਬੱਚੇ ਜ਼ੀਰੋ !

ਆਓ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੀਏ

- ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਬੱਚੇ ਹਨ?
- ਪਹਿਲੇ ਸਟਾਪ 'ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਬੱਚੇ ਬੱਸ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਉੱਤਰਦੇ ਹਨ ?
- ਪਹਿਲੇ ਸਟਾਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਬੱਚੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ?
- ਦੂਜੇ ਸਟਾਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿੰਨੇ ਬੱਚੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ? ਤੀਜੇ, ਚੌਥੇ ਅਤੇ ਪੰਜਵੇਂ ਸਟਾਪ ਬਾਅਦ ਵੀ ਦੱਸੋ ਕਿੰਨੇ ਬੱਚੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ?
- ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਬੱਚੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ?

ਪਰਯੋਜਨਾ ਕਾਰਜ

ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਜੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਓ । ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਨੇ ਸਕੂਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ? ਕਿੰਨੇ ਕੰਮ ਲਈ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ?

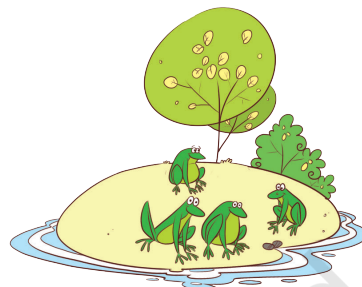
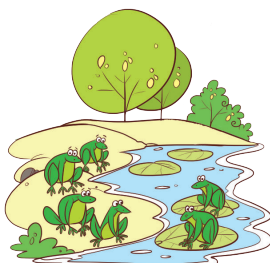
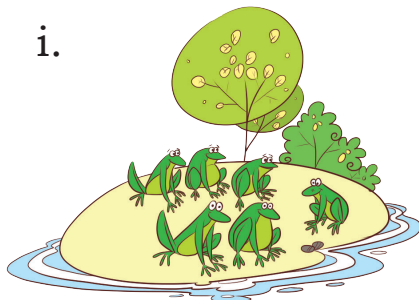

ਆਓ ਕਰੀਏ

ਬਾਕੀ ਕਿੰਨੇ ਬਚੇ ?

A. ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਭਰੋ।

i.

6 ਡੱਡੂ 2 ਦੇ ਡੱਡੂਆਂ ਨੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਛਾਲ ਮਾਰੀ । ਬਾਕੀ ਬਚੇ _____ ਡੱਡੂ

$$6 - 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$

ii.

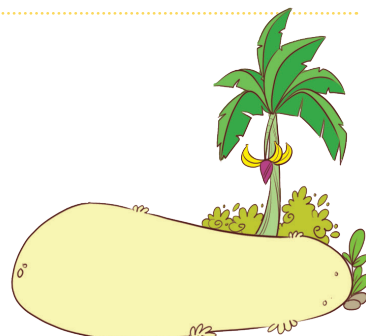
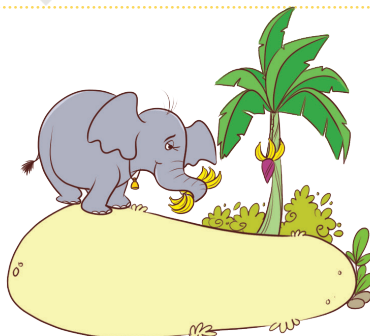
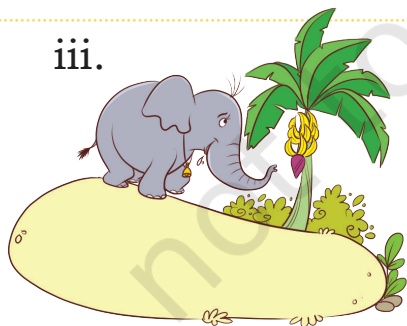

7 ਗੁਬਾਰ _____ ਗੁਬਾਰੇ ਉੱਡ ਗਏ

ਬਾਕੀ ਬਚੇ 5 ਗੁਬਾਰੇ

$$7 - 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$

iii.

9 ਕੇਲੇ

6 ਕੇਲੇ ਤੋੜ ਲਏ

ਬਾਕੀ ਬਚੇ _____ ਕੇਲੇ

$$9 - 6 = \underline{\hspace{2cm}}$$

B. ਘਟਾਓ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਕੀ ਬਚੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉ ਅਤੇ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ।

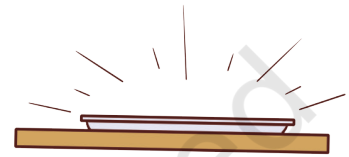
i.

_____ ਗਮਲੇ   _____ ਗਮਲਾ ਟੁੱਟ ਗਿਆ   ਬਾਕੀ ਬਚੇ _____ ਗਮਲੇ

$$3 - \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$$

ii.

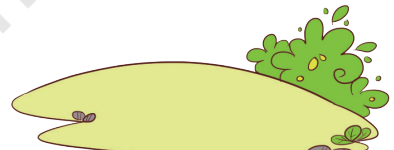
7 ਲੱਡੂ

4 ਲੱਡੂ ਖਾਧੇ ਗਏ

ਬਾਕੀ ਬਚੇ _____ ਲੱਡੂ

$$7 - 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

iii.

7 ਫੁੱਟਬਾਲਾਂ   _____ ਫੁੱਟਬਾਲਾਂ ਬੱਚੇ ਲੈ ਗਏ   ਬਾਕੀ ਬਚੀਆਂ _____ ਫੁੱਟਬਾਲਾਂ

$$7 - \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$$

C. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿਓ।

i. ਮਨੀਸ਼ਾ ਕੋਲ 9 ਕੇਲੇ ਹਨ . ਉਸ ਨੇ 3 ਕੇਲੇ ਖਾ ਲਏ ।

ਕਿੰਨੇ ਕੇਲੇ ਬਚੇ ਹਨ ?

ii. ਫੁੱਲਾਂ 'ਤੇ 8 ਤਿਤਲੀਆਂ ਹਨ । 5 ਤਿਤਲੀਆਂ ਉੱਡ ਗਈਆਂ। ਕਿੰਨੀਆਂ

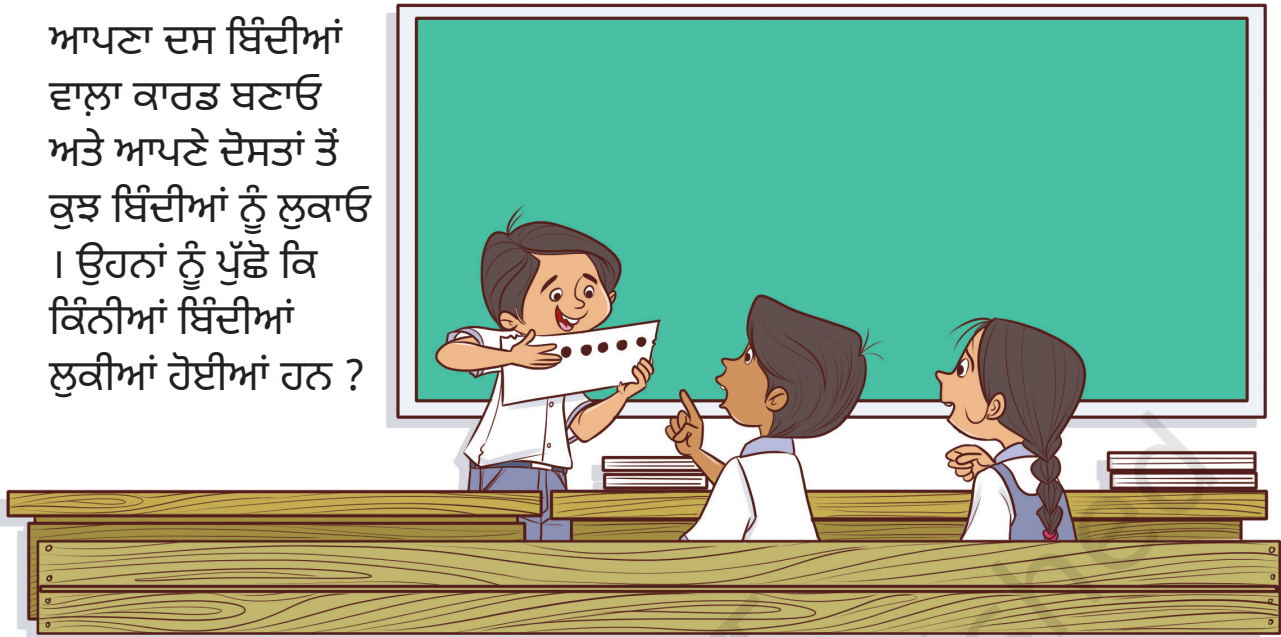
ਤਿਤਲੀਆਂ ਬਾਕੀ ਹਨ ?

ਆਓ ਕਰੀਏ

ਆਪਣਾ ਦਸ ਬਿੰਦੀਆਂ
ਵਾਲਾ ਕਾਰਡ ਬਣਾਓ
ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਤੋਂ
ਕੁਝ ਬਿੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਲੁਕਾਓ
। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ ਕਿ
ਕਿੰਨੀਆਂ ਬਿੰਦੀਆਂ
ਲੁਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ?

ਕਿੰਨੀਆਂ ਬਿੰਦੀਆਂ ਲੁਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਬਿੰਦੀਆਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ?

ਕੁੱਲ 10 ਬਿੰਦੀਆਂ	ਲੁਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਬਿੰਦੀਆਂ	ਦਿਸ ਰਹੀਆਂ ਬਿੰਦੀਆਂ
	0	10
		
		
		

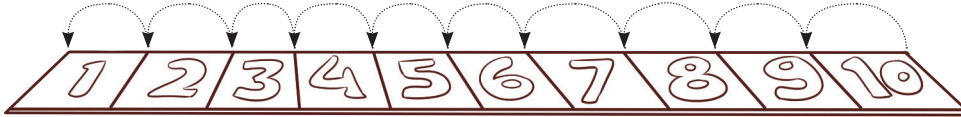

ਪਰਯੋਜਨਾ ਕਾਰਜ

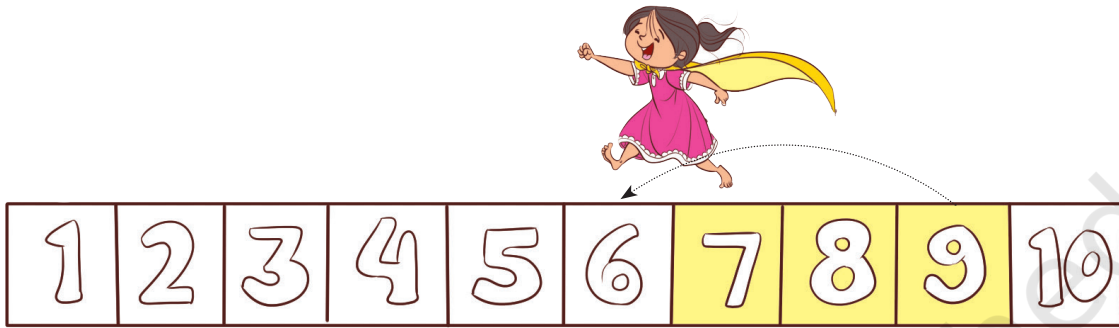
ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ 8 ਬਿੰਦੀਆਂ ਵਾਲਾ ਫਰੇਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਹੋ । ਹੁਣ ਹੱਥਾਂ ਜਾਂ ਰੁਮਾਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਬਿੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਲੁਕਾਓ ਅਤੇ ਦੇਖੋ ਕਿ ਕਿੰਨੀਆਂ ਬਿੰਦੀਆਂ ਲੁਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ? ਕੀ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੈਟਰਨ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ? ਇਸ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਵੀ ਕਰੋ। ਕੀ ਬਿੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਲੁਕਾਏ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ?

ਸੰਖਿਆ ਪੱਟੀ 'ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਵੱਲ ਜਾਓ।

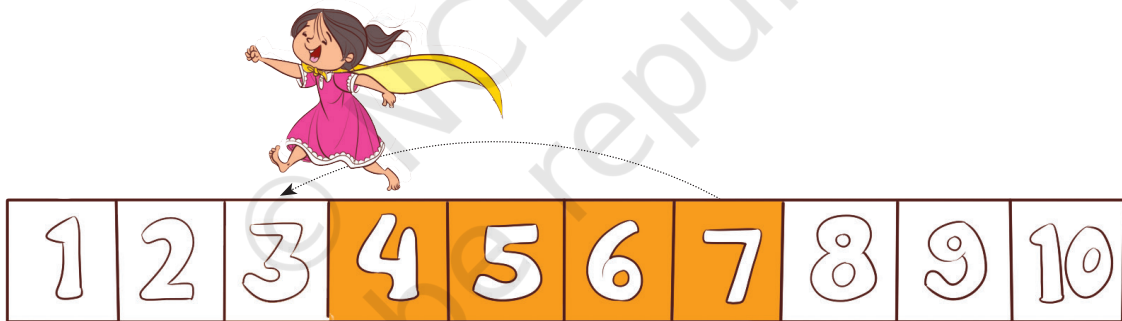

A. ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ 9 ਤੋਂ 3 ਕਦਮ ਪਿੱਛੇ ਜਾਓ।

$$9 - 3 = 6$$

B. ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ 7 ਤੋਂ 4 ਕਦਮ ਪਿੱਛੇ ਜਾਓ।

$$7 - 4 = \boxed{}$$

ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਘਟਾਓ ਕਰੋ।

A. $8 - 2 = \boxed{}$

D. $6 - 3 = \boxed{}$

B. $7 - 3 = \boxed{}$

E. $5 - 1 = \boxed{}$

C. $9 - 5 = \boxed{}$

F. $4 - 2 = \boxed{}$

